

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

23.1.2008

B6-0050/2008

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas uždavus klausimus, į kuriuos atsakoma žodžiu B6-0003/2008, B6-0004/2008, ir B6-0006/2008

pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį

pateikė Livia Járóka

PPE-DE frakcijos vardu,

dėl Europos strategijos romų klausimu

Europos Parlamento rezoliucija dėl Europos strategijos romų klausimu

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į EB sutarties 3, 6, 29 ir 149 straipsnius, kuriais valstybės narės įpareigojamos užtikrinti lygias galimybes visiems piliečiams,
- atsižvelgdamas į EB sutarties 13 straipsnį, pagal kurį Europos bendrija gali imtis atitinkamų veiksmų, siekdama kovoti su diskriminacija dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės,
- atsižvelgdamas į 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvą 2000/43/EB, įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės,
- atsižvelgdamas į Europos Tarybos Tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją ir į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją,
- atsižvelgdamas į 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus,
- atsižvelgdamas į išsamų veiksmų planą, kurį patvirtino ESBO veikloje dalyvaujančios valstybės, įskaitant ir ES valstybes nares ir šalis kandidates, pagal kurį siekiama pagerinti romų ir sinti padėtį ESBO teritorijoje ir kuriame valstybės, *inter alia*, įsipareigojo dėti daugiau pastangų siekdamos užtikrinti, kad romai ir sinti galėtų visavertiškai ir lygiomis teisėmis dalyvauti visuomenės gyvenime ir kad būtų panaikinta jų diskriminacija;
- atsižvelgdamas į savo 2005 m. balandžio 28 d. rezoliuciją dėl romų padėties Europos Sąjungoje,
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. birželio 1 d. rezoliuciją dėl romų tautybės moterų padėties Europos Sąjungoje,
- atsižvelgdamas į savo 2007 m. lapkričio 14 d. rezoliuciją dėl Direktyvos 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje taikymo,
- atsižvelgdamas į Lisabonos strategiją, jos socialinės sanglaudos ir socialinės įtraukties tikslus ir į daug priemonių, kurias numatė Sąjungos institucijos, norėdamos užtikrinti, kad būtų siekiama Lisabonos tikslų,
- atsižvelgdamas į Europos pagrindinių teisių chartiją ir į Pagrindinių teisių agentūros statutą,

- – atsižvelgdamas į aukšto lygio ekspertų grupės etninių mažumų socialinės integracijos ir jų visapusiško dalyvavimo darbo rinkoje klausimams spręsti ataskaitą „Etninės mažumos darbo rinkoje. Skubus raginimas gerinti socialinę integraciją“, kurią 2007 m. paskelbė Europos Komisija,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. kadangi Europoje gyvenantys 12–15 mln. romų, iš kurių 7–9 mln. gyvena Europos Sąjungoje, patiria rasinę diskriminaciją ir dažnai struktūrinę diskriminaciją, skurdą ir socialinę atskirtį, taip pat įvairią diskriminaciją dėl lyties, amžiaus, negalios ir seksualinės orientacijos,
- B. kadangi daugumoje valstybių narių ir šalių kandidačių nedaroma pažangos kovojant su rasine romų diskriminacija švietimo, užimtumo, sveikatos priežiūros ir su būstu susijusiose srityse, nors Parlamentas savo 2005 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje aiškiai reikalavo parengti komunikatą apie tai, kaip ES, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, gali geriausiai koordinuoti ir skatinti pastangas pagerinti romų padėtį,
- C. kadangi pagal kai kurių valstybių narių mokyklų sistemas taikoma rasinė segregacija, t. y. romų vaikai mokomi atskirose klasėse, kuriose yra mažesni reikalavimai arba protiškai neįgalių vaikų klasėse, kadangi norint geresnių romų bendruomenių pažangos perspektyvų būtina pagerinti romų švietimo galimybes ir sudaryti jiems geresnes galimybes siekti akademinio išsilavinimo;
- D. kadangi dažnai gyvenimo sąlygos blogesnės už standartines, antisanitarinės ir yra daug įrodymų apie apgyvendinimą getuose, o romams nuolat trukdoma persikelti iš tokių vietovių,

kadangi paprastai romų bendruomenėse nedarbo lygis nepriimtinais aukštas, todėl reikia specialių priemonių siekiant palengvinti prieigą prie darbo/siekiant, kad būtų galima lengviau gauti darbą; pabrėždamas, kad Europos darbo rinka ir visa Europos visuomenė gautų daug naudos, jeigu į jas būtų įtraukti romai,

1. teigiamai vertina 2007 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo išvadas, kuriose teigiama, kad „Europos Vadovų Taryba, suvokdama, kokia labai specifinė yra romų padėtis visoje Sąjungoje, prašo valstybių narių ir Sąjungos pasinaudoti visomis priemonėmis, kad būtų pagerinta jų įtrauktis“ ir „prašo Komisijos išnagrinėti esamą politiką bei priemones ir iki 2008 m. birželio mėn. pabaigos pranešti Tarybai apie padarytą pažangą“;
2. pabrėžia Europos Sąjungos ir jos institucijų svarbą aukščiausiu lygmeniu kovojant su struktūrine ir (arba) institucine diskriminacija, vis dėlto pripažįsta, kad svarbiausi su romų bendruomenių įtrauktimi susiję klausimai priklauso valstybių narių kompetencijai;
3. ragina Europos Komisiją parengti išsamų Bendrijos romų įtraukties veiksmų planą ir pažymi, kad:

- jį turėtų parengti ir vykdyti Komisijos nariai, pagal savo pareigas, susijusias su užimtumu, socialiniais reikalais, lygiomis galimybėmis, teisingumu, laisve, švietimu, kultūra ir regionine politika, tiesiogiai ar netiesiogiai atsakingi už etninių mažumų integraciją,
  - jis turėtų būti parengtas plačiai bendradarbiaujant pagal esamus tarpvyriausybinius projektus ir su atitinkamomis nevyriausybiniomis organizacijomis, taip pat su akademinio pasaulio, verslo, romų pilietinės visuomenės ir politinių partijų atstovais;
  - pagal jį turėtų būti vykdoma tvari ilgalaikė politika laikantis tikslingo, bet ne etninės segregacijos požiūrio;
  - jis turėtų būti parengtas atsižvelgiant į tyrimus, atliktus drauge su romų pilietinės visuomenės atstovais,
  - jame turėtų būti nustatytos ir veiksmingai naikinamos kliūtys, su kuriomis romai susiduria, norėdami pasinaudoti jiems priklausančiomis pagrindinėmis teisėmis, susijusiomis su būstu, užimtumu, sveikatos priežiūra ir švietimu,
  - jame turėtų būti nustatyti aiškūs ir nedviprasmiški patikimo vertinimo tikslai, rodikliai ir terminai,
  - jame turėtų būti numatyti stebėsenos mechanizmai, pvz., vyriausybinių *ex post* vertinimai, atliekami valstybių narių ir Komisijos, siekiant užtikrinti, kad finansinės priemonės, darbo jėga ir laikas būtų naudojami racionaliai, efektyviai ir sąžiningai;
4. dar kartą pabrėžia, kad lygios galimybės gauti kokybišką išsilavinimą turėtų būti įtrauktos į įvairių sričių ES politiką kaip pagrindinis tikslas; primygtinai ragina Komisiją dėti daugiau pastangų finansuojant ir kitaip remiant veiksmus, kuriuos vykdydamos valstybės narės siekia romų vaikus nuo pat mažumės integruoti į bendrą švietimo sistemą
5. ragina Komisiją imtis vadovaujančio vaidmens ir dalyvauti visuose šio proceso etapuose nuo planavimo iki vertinimo:
- vykdyti ikimokyklinį romų švietimą;
  - visiškai panaikinti pradinio švietimo romų klases (įstaigas);
  - stebėti ir nutraukti nelegalią praktiką, kai romų vaikai siunčiami į vaikų su proto negalia klases;
  - suteikti romams daugiau profesinio mokymo ir universitetinių studijų galimybių;
  - parengti tinkamas stipendijų programas siekiant jaunuosius romus mokyti pagal aukščiausius standartus, kad būtų ugdoma nauja romų pilietinės visuomenės lyderių karta;
6. ragina valstybes nars iš pagrindų integruoti romus siekiant, kad jie galėtų pasinaudoti visomis ES teikiamomis skatinamosiomis priemonėmis, nesvarbu, ar jos būtų švietimo, užimtumo ar pilietinio dalyvavimo priemonės, nes siekiant sėkmingos integracijos reikia veikti iš pagrindų ir dalintis atsakomybe;
7. ragina Europos Komisiją paversti individualias investicijas į lygias galimybes svarbiu ir apskaičiuojamu Europos Sąjungos aspektu, į kurį atsižvelgiant galėtų būti nutraukiamas finansavimas, ir nustatyti, kad asmenys ir (arba) juridiniai asmenys, teikiantys paraiškas

dalyvauti ES finansuojamuose projektuose, privalo atlikti lygių galimybių analizę ir parengti su jomis susijusį veiksmų planą bei jį įgyvendinti;

8. primygtinai ragina Komisiją parengti visos Europos krizinį žemėlapi, kuriame būtų pažymėtos išmatuotos ir ištirtos ES teritorijos, kuriose romų bendruomenių skurdas ir socialinė atskirtis ypač dideli;
9. ragina Komisiją apsvarstyti galimybę taikyti mikrokreditų sistemą, kaip numatyta aukšto lygio ekspertų grupės ataskaitoje, siekiant skatinti steigti mažąsias įmones ir sustabdyti lupikavimą, dėl kurio kenčia daugelis nepalankioje padėtyje esančių bendruomenių;
10. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir šalių kandidačių vyriausybėms bei parlamentams.